

کولیت اولسراتیو چیست؟

کولیت اولسراتیو یکی از دو نوع بیماری التهابی روده است که باعث اسهال، درد شکم و دل پیچه می شود. این علائم به این دلیل اتفاق می افتد که روده ی بزرگ (کولون) ملتهب و زخمی می شود. به این زخم های مخاطی، اولسر گفته می شود. علائم کولیت اولسراتیو در افراد مختلف شدت های متفاوت داشته و می توانند خفیف یا شدید باشند، فقط یک بار اتفاق بیفتند یا مکررا ظاهر شوند و از بین بروند. این علائم شامل:

- اسهال که در شبانه روز، ۱۰ بار یا بیشتر اتفاق می افتد.
- دل پیچه
- دفع خون از مقعد
- دفع خلط از مقعد
- انقباضات شکمی
- تب
- کاهش وزن
- ورم و درد در لگن و زانوها
- قرمزی و درد در چشم ها
- ضایعات پوستی
- زخم های دهانی

می باشد.

آیا تست تشخیصی برای کولیت اولسراتیو وجود دارد؟

بله، معمولا این بیماری از طریق سیگموئیدوسکوپی و یا کولونوسکوپی شناسایی می شود. پزشک با این روش، از طریق دوربین متصل به لوله ی دستگاه، داخل کولون شما را می بیند و از نقاط زخمی یا ملتهب نمونه گیری می کند تا زیر میکروسکوپ به بررسی آنها بپردازد.

رژیم غذایی چقدر در کولیت اولسراتیو اهمیت دارد؟

نمی توانیم رژیم غذایی مفیدی را برای بهبود علائم کولیت اولسراتیو پیشنهاد کنیم. اما بعضی افراد خودشان به این نتیجه می رسند که مصرف بعضی غذاهای خاص، شرایطشان را بدتر می کند. غذاهایی مثل شیر، ماست، یا پنیر. اگر نوع خاصی از غذا حال شما را بدتر می کند و ناچار به حذف آن هستید، حتما با پزشکتان مشورت کنید. زیرا ممکن است نیاز به دریافت مکمل دارویی داشته باشید.

کولیت اولسراتیو چگونه درمان می شود؟

بر اساس علائم شما، پزشکتان ممکن است یکی از این موارد را برای درمان شما تجویز نماید:

- داروهای خوراکی مثل قرص مزالازین
- داروهای رکتال (مقعدی) که به صورت موضعی منجر به کاهش ورم در موارد خفیف می شوند و یک تا دو هفته بعد اثرشان را نشان می دهند.
- درمان کوتاه مدت با کورتیکواستروئیدها برای کاهش ورم
- داروهایی که روی سیستم ایمنی اثر کرده و در واقع از کولون در مقابل آسیب سیستم ایمنی محافظت می نمایند. این گروه شامل داروهای بیولوژیک مثل آدالیموماب و اینفلکسی ماب، اوستکینوماب و ودولیزوماب هستند؛ هم چنین مولکول های کوچکی مثل توفاسیتینیب و اوزانیمود را نیز شامل می شوند.

دراکثر افراد بعد از چند هفته درمان، علائم بهبود می یابند. اگر این اتفاق نیفتد، پزشک نوع دارو را تغییر می دهد و یا از استروئید وریدی در بیمارستان استفاده می کند.

از آنجا که در بیشتر افراد، علائم با الگویی مشابه از بین می روند و بر می گردند، بسیاری از افراد نیاز دارند برای کنترل بیماری، داروهایشان را مادامالعمر استفاده کنند.

آیا جراحی نیز در کولیت اولسراتیو کمک کننده است؟

آنجایی که داروها نمی توانند موثر واقع شوند، جراحی به کمک می آید. دو روش جراحی وجود دارد:

- **جراحی برداشتن کولون، رکتوم و مقعد:** افرادی که تحت این نوع عمل جراحی قرار می گیرند، دیگر قادر نخواهند بود حرکات طبیعی روده ای و دفع طبیعی داشته باشند. برای این افراد از طریق سوراخی روی پوست، یک کیسه ی پلاستیکی به انتهای روده ی کوچک وصل می شود که مواد دفعی از آنجا از بدن خارج می شوند.
- **جراحی برداشتن کولون و رکتوم:** در این افراد روده ی بزرگ برداشته و خارج شده و انتهای روده ی باریک به مقعد وصل می شود؛ پس می توانند دفع طبیعی داشته باشند.

آیا می توان با وجود کولیت اولسراتیو باردار شد؟

در بیشتر موارد، این بیماری تاثیری بر باروری فرد ندارد. اما فرد مبتلا قبل از اقدام به بارداری باید پزشک اش را مطلع سازد تا آزمایشات و بررسی های لازم قبل و حین بارداری از او صورت گیرد.

مهم است که کولیت اولسراتیو در بارداری کاملاً درمان شود. ممکن است پزشک داروهای بیمار را تغییر دهد تا آسیبی به جنین نرسد. هم چنین پزشک معمولاً دوز بالاتری از فولیک اسید را برای خانم های باردار مبتلا به کولیت اولسراتیو تجویز می نماید.

در انتها خوب است بدانیم کولیت اولسراتیو یک بیماری ارثی است. پس اگر شما به آن مبتلا هستید، ممکن است فرزندان نیز آن را به ارث ببرند.

مترجم: دکتر زهرا عندلیب

رفرنس ها:

◆ www.uptodate.com

آخرین بازبینی: ۱ ژوئن ۲۰۲۲